

PRIJEDLOG POREZNE REFORME POREZNO RASTEREĆENJE RADA

Zagreb, 3. svibnja 2022.

HUP

Hrvatska udruuga poslodavaca

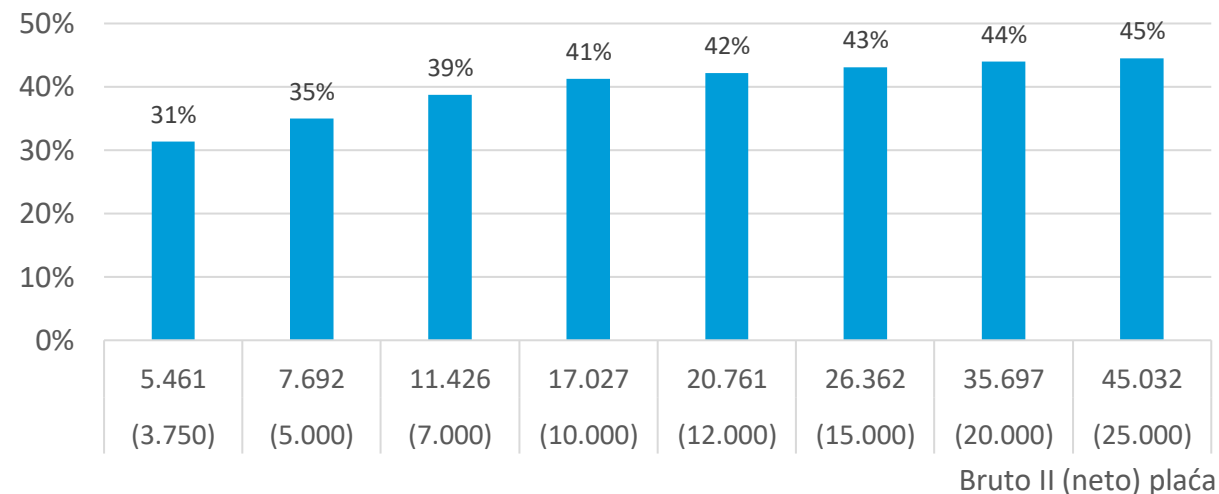
Polazište

- **Značajno ukupno opterećenje troška rada**
 - Ograničava poslodavcima mogućnost zadržavanja i privlačenja (najboljih) radnika, posebice imajući u vidu jedinstveno tržište rada na razini EU i inozemnu konkurenciju
 - RH za visokokvalificiranu radnu snagu ima jedno od najvećih opterećenja među EU tranzicijskim ekonomijama

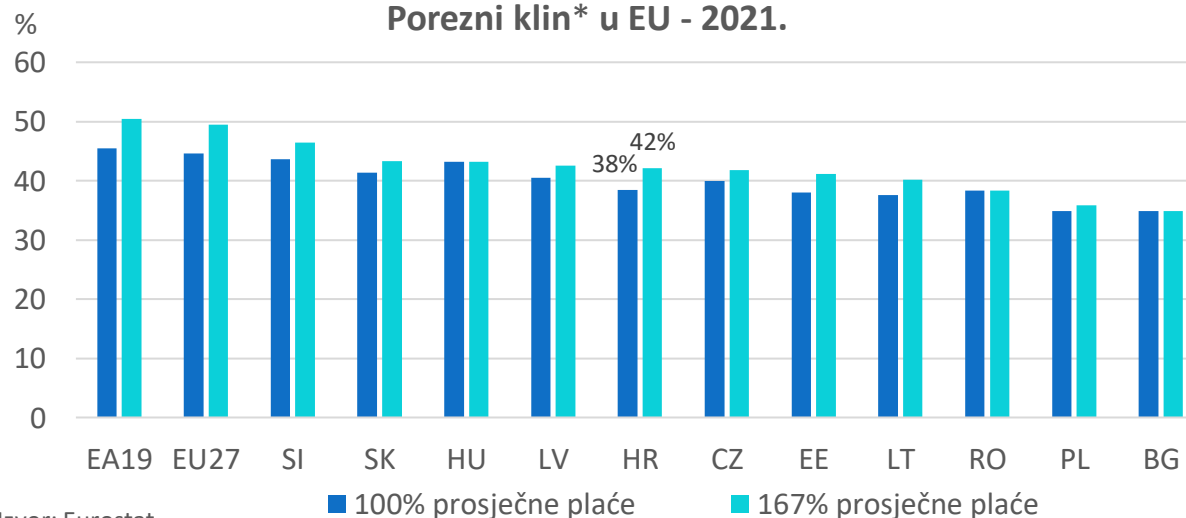
**Razlika između bruto troška rada za poslodavca i neto plaće koju prima posloprimac (izražen kao % ukupnog troška rada (bruto II plaće)).*

3.5.2022.

Porezni klin*

Porezni klin* u EU - 2021.

Izvor: Eurostat.

HUP - porezna reforma

Polazište

- **Dodatni izazovi:**

- Ograničena ponuda (adekvatne) radne snage na domaćem tržištu rada
- Sve izraženiji pritisak na potražnju za radnom snagom iz drugih članica EU
- Postpandemijska eksplozija rada na daljinu (prvenstveno za inozemne firme)
- Sve prisutniji alternativni oblici rada
 - prikriveni radni odnos + nelojalna konkurencija
- Značajan rast drugih troškova poslovanja uslijed globalnog rasta cijena sirovina, energenata i prijevoza
- Pritisak na rast plaća i zbog rasta potrošačkih cijena
 - + značajan rast minimalne plaće

Porezno rasterećenje rada

- **Intencija**

- Potrebno je **rasteretiti ukupan trošak rada** kako bi neto plaće bile konkurentne neto plaćama u ostatku EU te kako bi se povećala atraktivnost klasičnog nesamostalnog rada, odnosno prihodovanja putem ugovora o radu
 - Time bismo ne samo zadržali postojeće radnike, već i privukli stranu radnu snagu, ali i osigurali održivost mirovinskog i zdravstvenog sustava

- **2 osnovna cilja:**

- **Povećati plaće svim zaposlenima** – na svim razinama plaća
- **Povećati ukupnu zaposlenost** – što će onda povećati i prihode proračuna

Porezno rasterećenje rada

- **Mogući načini ostvarenja cilja**

1. Smanjenje davanja na ime poreza (i prireza):

- smanjenje poreznih stopa i/ili
- povećanje neoporezivog iznosa osobnog odbitka
 - uz povećanje godišnjeg iznosa neoporezivih primitaka

2. Smanjenje davanja na ime doprinosa:

- smanjivanje stopa i/ili
- limitiranje maksimalnog iznosa uplata

3. Kombinacija 1&2

Prijedlozi izmjena (I)

1. Smanjenje davanja na ime poreza

- **Povećanje osobnog odbitka na 5.000 HRK** (primjena faktora 2,0)
- **Smanjivanje niže porezne stope za 5 postotnih bodova (pb) – na 15%**
- **Zadržavanje više porezne stope na 30% uz povećanje praga za primjenu više porezne stope**
 - Na **50.000 HRK** (umjesto trenutnih 30.000 HRK)

Prijedlozi izmjena (II)

- Doprinosi čine gotovo 1/3 ukupnog troška rada (bruto II iznos) na skoro svim razinama plaća
- Intervencije u porezni sustav (porezne stope, oslobođenja, osobni odbici) nemaju značajniji učinak na one s (naj)nižim plaćama

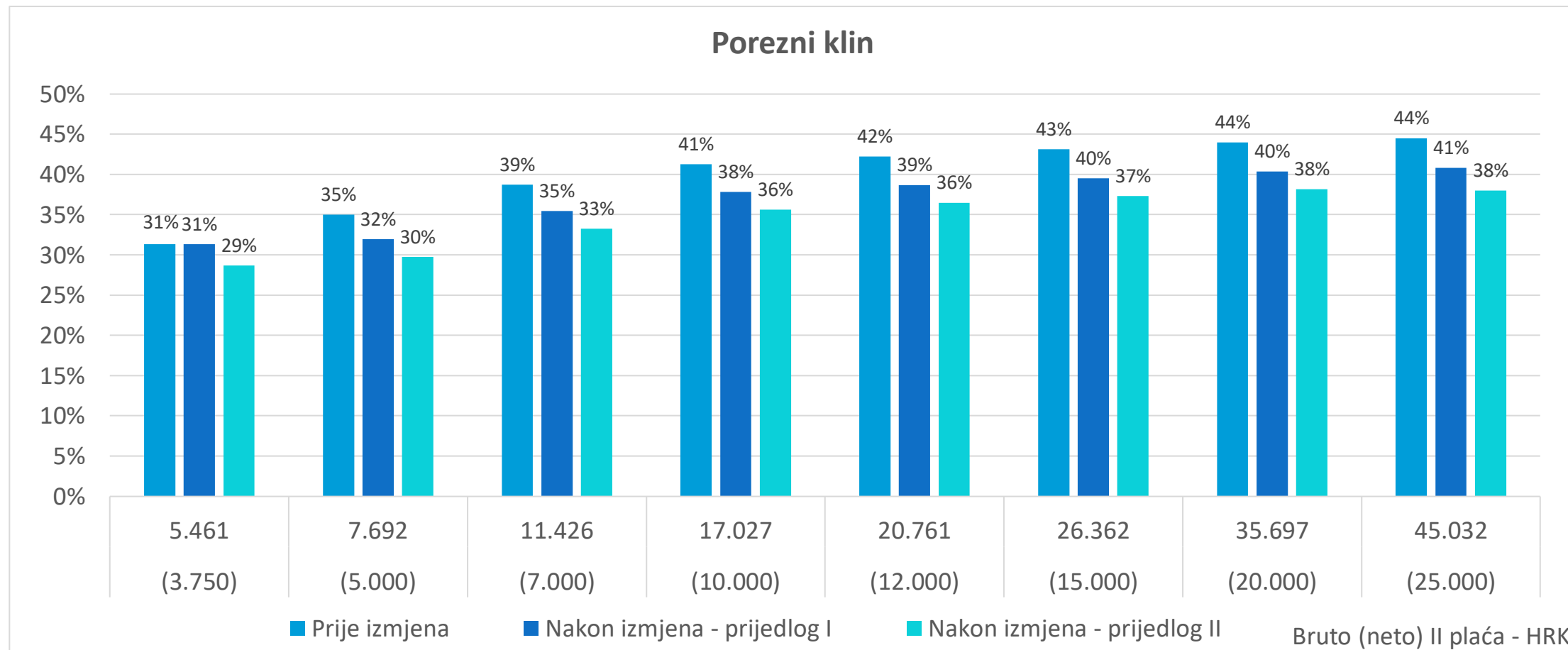
2. Smanjenje davanja na ime doprinosa

- **Smanjivanje stope doprinosa za MIO1 za 2 pb na 13%**
- **Smanjivanje stope doprinosa za zdravstvo za 1,5 pb na 15%**
- **Limitiranje najvišeg iznosa uplata i za mirovinsko i za zdravstveno osiguranje**
 - Na 4 prosječne plaće

Prijedlozi izmjena i utjecaj na opterećenje na različitim razinama dohotka / plaća

Iznos bruto II plaće (HRK)	Stanje početkom 2022.							Prijedlog: povećanje osobnog odbitka uz smanjenje niže p. stope te povećanje praga za primjenu više p. stope + smanjenje stopa dopr. i limit od 4 prosj. plaće						
	Iznos neto plaće (HRK)	Doprinosi u bruto II iznosu			Porez i prirez u bruto II iznosu	Ukupno opterećenje davanjima u bruto II iznosu		Iznos neto plaće (HRK)	Doprinosi u bruto II iznosu			Porez i prirez u bruto II iznosu	Ukupno opterećenje davanjima u bruto II iznosu	
		Zdravstvo	MIO1	MIO2		%	HRK		Zdravstvo	MIO1	MIO2		%	HRK
5.461	3.750	14,2%	12,9%	4,3%	0,0%	31,3%	1.711	3.894	13,0%	11,3%	4,3%	0,0%	28,7%	1.567
7.692	5.000	14,2%	12,9%	4,3%	3,7%	35,0%	2.692	5.405	13,0%	11,3%	4,3%	1,0%	29,7%	2.287
11.426	7.000	14,2%	12,9%	4,3%	7,4%	38,7%	4.426	7.628	13,0%	11,3%	4,3%	4,5%	33,2%	3.798
17.027	10.000	14,2%	12,9%	4,3%	9,9%	41,3%	7.027	10.963	13,0%	11,3%	4,3%	6,9%	35,6%	6.064
20.761	12.000	14,2%	12,9%	4,3%	10,9%	42,2%	8.761	13.186	13,0%	11,3%	4,3%	7,8%	36,5%	7.575
26.362	15.000	14,2%	12,9%	4,3%	11,8%	43,1%	11.362	16.521	13,0%	11,3%	4,3%	8,6%	37,3%	9.841
35.697	20.000	14,2%	12,9%	4,3%	12,6%	44,0%	15.697	22.079	13,0%	11,3%	4,3%	9,5%	38,1%	13.618
45.032	25.000	14,2%	12,9%	4,3%	13,2%	44,5%	20.032	27.915	12,7%	11,0%	4,2%	10,1%	38,0%	17.029

Prijedlozi izmjena i utjecaj na opterećenje na različitim razinama dohotka / plaća

Izazovi i moguća rješenja

- Gubitak proračunskih prihoda u kratkom roku?
- **Smanjenje proračunskih prihoda moguće je nadomjestiti:**
 1. Reformama na rashodnoj strani proračuna (smanjuje se potreba za prihodima)
 - Lokalna samouprava i javna uprava, mirovinski, zdravstveni, ali i obrazovni sustav
 2. Povećanjem zaposlenosti / broja osiguranika
 3. Povećanjem potrošnje uslijed povećanja dohotka (= povećanjem prihoda od PDV-a)
 4. Proširenjem (solidarne) porezne baze
 5. Ukidanjem olakšica koje demotiviraju rad
 6. ...

Dodatni prijedlozi izmjena

Korekcija neoporezivih primitaka u korist radnika

- Povećanjem neoporezivih primitaka država nema dodatnih izdataka, dok poslodavcima otvara dodatni prostor za kompenzaciju radnika
 1. Povećati prigodnu nagradu s 3.000 na 6.000 HRK
 2. Povećati iznos nagrade za radne rezultate s 5.000 na 12.000 HRK
 - *Alternativno*: omogućiti neoporezivu 13. plaću (u visini 50% prosječne godišnje bruto II isplate)
 3. Dar djetetu povećati sa 600 na 800 HRK
 4. Dar u naravi povećati sa 600 na 1.000 HRK
 5. Izmijeniti pravila kod neoporezive prehrane – povećati ukupni dozvoljeni iznos na 12.000 HRK
 6. Naknadu za vrijeme trajanja bolovanja na teret poslodavaca osloboditi svih davanja (uz istovremeno smanjivanje broja dana na teret poslodavaca)
 7. Uvesti neoporezivu naknadu troškova rada od kuće / na daljinu do određenog iznosa
 8. Iznos naknade za korištenje privatnog automobila u službene svrhe povećati s 2 na 3 HRK po km
 9. Uvesti mogućnost neoporezivog iznosa napojnice prilikom bezgotovinskog plaćanja računa - do 10 % iznosa računa
 10. Podići prag prihoda studenata bez utjecaja na olakšicu za porez na dohodak roditelja s 15.000 na 30.000 HRK godišnje, uz drugačiji tretman ako porezni obveznik (roditelj) ima više djece
 11. Povećati maksimalni neoporezivi iznos otpremnine prilikom odlaska u mirovinu s 8.000 na 15.000 HRK

Dodatni prijedlozi izmjena

- Smanjiti porezno opterećenje na davanja u naravi zaposlenicima
 - Korištenje službenih vozila u privatne svrhe u vidu nemogućnosti priznavanja PDV-a
- Umanjenje osnovice za obračun doprinosa za radno-intenzivne djelatnosti
 - Tzv. kompenzacijske mjere uslijed povećanja minimalne plaće
 - Sektori: TOKG (tekstil, obuća, guma i koža) i zaštitarske djelatnosti
- Sektor graditeljstva
 - Omogućavanje 100%-tnog odbitka pretporeza (PDV-a) te 100%-tno priznanje troškova na kombi vozila koje porezni obveznik u obavljanju djelatnosti koristi za prijevoz radnika na gradilište i s gradilišta
 - Porezni tretman rada na terenu - dnevnice za rad na terenu - izmjena definicije "terena"

Zaključno

- Hrvatska je dio jedinstvenog EU fizičkog i digitalnog tržišta rada te zbog toga poslodavci okupljeni u 30 granskih udruga predlažu **izmjene oporezivanja plaća** koje će **povećati atraktivnost hrvatskog tržišta rada**, a što će kao posljedicu imati zadržavanje postojećih kadrova, povratak dijaspore i privlačenje novih kadrova.
- Osim **izmjena unutar poreznog sustava**, neophodne su **reformske izmjene i u sustavu doprinosa**.
- Uz predstavljene hitne korekcije, potrebne su **značajnije reformske izmjene u sustavu za dodatno jačanje konkurentnosti** za koje očekujemo da bi se mogle provesti kroz 3-5 godina.
- U srednjem roku neophodna je cjelovita reforma poreznog sustava koji će **poticati i nagrađivati rad i znanje**.
- Bez **kvalitetnog ljudskog kapitala** nećemo moći poboljšati trenutnu nepovoljnu strukturu gospodarstva i ubrzati tehnološki razvoj, što je **preduvjet stabilnog i otpornog gospodarstva** u 21. stoljeću.
- Porezni sustav treba **pojednostaviti**, a socijalne, društvene, gospodarske i druge učinke treba postizati koristeći instrumente gospodarske i socijalne politike.
- **Preduvjet** za značajnije porezno rasterećenje rada su **reforme i na rashodnoj strani proračuna**, prije svega reforma lokalne samouprave te reforme zdravstvenog i mirovinskog sustava.

dr. sc. Iva Tomić
Glavna ekonomistica

Radnička cesta 37a, 10000 Zagreb
f 00 385 1 4897 592
m 00 385 91 783 9119
e iva.tomic@hup.hr
w www.hup.hr

HUP
Hrvatska udruga poslodavaca